

Cardiff
Metropolitan
University

Prifysgol
Metropolitan
Caerdydd

Offeryn Llywodraethu

Prifysgol Metropolitan Caerdydd

CORFFORAETH ADDYSG UWCH

Prifysgol Metropolitan Caerdydd

CORFFORAETH ADDYSG UWCH

OFFERYN LLYWODRAETHU

Mae'r Cyfrin Gyngor yn unol â darpariaethau Deddf Diwygio Addysg 1988 fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 yn gwneud y gorchymyn canlynol:

1. DEHONGLIAD

(1) Yn yr offeryn hwn, bydd gan yr ymadroddion canlynol yr ystyron canlynol:

'Y Bwrdd Academaidd'	ystyr hyn yw Bwrdd Academaidd y Brifysgol
'Y Ddeddf'	ystyr hyn yw Deddf Diwygio Addysg 1988 fel y'i diwygiwyd o bryd i'w gilydd
'Erthyglau'	ystyr hyn yw Erthyglau Llywodraethu y mae busnes y Brifysgol yn cael ei reoli yn unol â hwy
'Bwrdd y Llywodraethwyr'	ystyr hyn yw aelodau corff llywodraethu'r Brifysgol sydd hefyd yn ymddiriedolwyr elusen iddi
'Aelodau Cyfetholedig'	ystyr hyn yw aelodau unigol o Fwrdd y Llywodraethwyr:- a) sy'n cael eu penodi gan aelodau Bwrdd y Llywodraethwyr nad ydynt yn Aelodau Cyfetholedig; (b) y bydd gan o leiaf un ohonynt brofiad o ddarparu addysg; ac c) efallai'n aelod o staff neu'n fyfyrwr yn y Brifysgol neu'n aelod etholedig o unrhyw awdurdod lleol
'Aelodau Annibynnol'	ystyr hyn yw aelodau unigol o'r Bwrdd Llywodraethwyr nad ydynt yn aelod o staff nac yn Fyfyrwr nac yn aelod etholedig o unrhyw awdurdod lleol ac sydd â phrofiad o, ac sydd â phrofiad o, ac sydd wedi dangos gallu mewn materion diwydiannol, masnachol neu gyflogaeth neu unrhyw broffesiwn.
'Yr Offeryn'	ystyr hyn yw Offeryn Llywodraethu'r Brifysgol
'Myfyrwr'	ystyr hyn yw unrhyw fyfyrwr sydd wedi cofrestru ar raglen astudio yn y Brifysgol ac unrhyw unigolyn nad yw am y tro wedi cofrestru fel myfyrwr yn y Brifysgol yn cael ei drin fel myfyrwr o'r fath yn ystod unrhyw gyfnod pan fydd y myfyrwr wedi cael caniatâd i fod yn absennol o'r Brifysgol at ddibenion astudio neu deithio neu ar gyfer cyflawni dyletswyddau unrhyw

swydd a ddelir ganddo/i yn Undeb y Myfyrwyr y Brifysgol

'Yr Is-Ganghellor a Phennaeth'

ystyr hyn yw prif academydd a hprif swyddog gweithredol y Brifysgol

'Y Brifysgol'

ystyr hyn yw Prifysgol Metropolitan Caerdydd, corfforaeth addysg uwch a sefydlwyd o dan y Ddeddf

- (2) bydd Deddf Dehongli 1978 (a, lle bo'n berthnasol, Deddf Deddfwriaeth (Cymru) 2019) yn gymwys i ddehongli'r Offeryn fel y mae'n gymwys ar gyfer dehongli Deddf Seneddol.

2. ENW'R BRIFYSGOL

- (1) Gall Bwrdd y Llywodraethwyr benderfynu newid enw'r Brifysgol gyda chaniatâd y Cyfrin Gyngor.

3. AELODAETH O FWRDD LLYWODRAETHWYR

- (1) Bydd Bwrdd y Llywodraethwyr yn cynnwys o leiaf deuddeg a dim mwy na phedwar ar hugain o aelodau fel a ganlyn:
- (a) yr Is-Ganghellor a'r Pennaeth, oni bai bod yr Is-Ganghellor a'r Pennaeth yn dewis peidio â bod yn aelod;
 - (b) hyd at 13 Aelod Annibynnol;
 - (c) hyd at ddau aelod o'r staff academiaidd yn y Brifysgol a enwebwyd gan y Bwrdd Academiaidd
 - (d) gall hyd at ddau ohonynt fod yn fyfyrwyr a enwebwyd gan y Myfyrwyr; a
 - (e) bydd o leiaf un a dim mwy na naw yn aelodau cyfetholedig.
- (2) Bwrdd y Llywodraethwyr fydd yr awdurdod penodi mewn perthynas â phenodi unrhyw aelod o Fwrdd y Llywodraethwyr a Bwrdd y Llywodraethwyr fydd yn penderfynu a oes unrhyw berson yn gymwys i'w benodi mewn categori penodol o aelodaeth o Fwrdd y Llywodraethwyr.

4. NIFER YR AELODAU A CHYFNODAU SWYDDI

- (1) Bydd Bwrdd y Llywodraethwyr, o bryd i'w gilydd, yn pennu nifer yr aelodau ym mhob un o'r categorïau aelodaeth, yn amodol ar y cyfyngiadau a nodir ym mharagraff 3. (1) uchod. Ni fydd unrhyw benderfyniad o'r fath terfynu penodiad unrhyw aelod presennol o Fwrdd y Llywodraethwyr.
- (2) Bydd Bwrdd y Llywodraethwyr:-
- (a) yn sicrhau y bydd o leiaf hanner yr aelodau yn Aelodau Annibynnol;
 - (b) pennu cyfnod swydd aelodau ym mhob un o'r categorïau aelodaeth a nodir ym mharagraff 3. (1).

- (3) Bydd aelod o Fwrdd y Llywodraethwyr yn rhoi'r gorau i fod yn aelod yn awtomatig os ydynt:
- (a) wedi'u gwahardd o dan y Ddeddf Elusennau rhag gweithredu fel ymddiriedolwr elusen;
 - (b) yn anghymwys, boed yn feddyliol neu'n gorfforol, o reoli eu materion eu hunain;
 - (c) yn absennol heb gymeradwyaeth ymlaen llaw gan y Cadeirydd o bedwar cyfarfod olynol y Bwrdd Llywodraethwyr a gofynnir iddo/i ymddiswyddo gan fwyafrif o aelodau eraill Bwrdd y Llywodraethwyr;
 - D. yn ymddiswyddo drwy rybudd ysgrifenedig i Ysgrifennydd y Brifysgol; neu
 - (e) yn cael eu dileu gan benderfyniad a basiwyd gan fwyafrif o aelodau eraill Bwrdd y Llywodraethwyr ar ôl iddynt wahodd barn yr aelod dan sylw ac ystyried y mater yng ngoleuni unrhyw safbwyntiau o'r fath.

5. SWYDDI GWAG AR GYFER BWRDD Y LLYWODRAETHWYR

- (1) Pan fo swydd wag yn swydd Aelod Annibynnol yn codi ar unrhyw Aelod Annibynnol presennol yn peidio â dal ei swydd ar ddiwedd eu cyfnod yn y swydd:
- (a) ni fydd ei olynydd yn cael ei benodi fwy na chwe mis cyn i'r tymor hwnnw ddod i ben; a'r
 - (b) awdurdod penodi mewn perthynas â phenodi ei olynydd:
 - (i) fydd Bwrdd y Llywodraethwyr (gyda chymeradwyaeth yr Aelodau Annibynnol presennol drwy benderfyniad mwyafrifol) os yw'r penodiad yn cael ei wneud o leiaf dri mis cyn i'r tymor hwnnw ddod i ben; neu
 - (ii) os na wneir y penodiad felly, fydd yr Aelodau Annibynnol presennol.
- (2) Pan fo swydd wag ar gyfer Aelod Annibynnol yn codi o ganlyniad i farwolaeth unrhyw aelod o'r fath neu ar unrhyw aelod o'r fath sy'n peidio â dal swydd yn unol â'r Offeryn, yr awdurdod penodi mewn perthynas â phenodi olynydd:
- (a) fydd Bwrdd y Llywodraethwyr (gyda chymeradwyaeth yr Aelodau Annibynnol presennol drwy benderfyniad mwyafrifol) os gwneir y penodiad o fewn y cyfnod o dri mis sy'n dechrau ar ddyddiad y farwolaeth neu'r dyddiad y daw'r swydd yn wag (yn ôl y digwydd); neu
 - (b) os na wneir y penodiad o fewn y cyfnod hwnnw, fydd yr Aelodau Annibynnol presennol.
- (3) Os yw nifer yr Aelodau Annibynnol yn is na'r nifer sydd ei angen yn unol â'r Erthyglau Llywodraethu ar gyfer cworwm, Gweinidogion Cymru yw'r awdurdod penodi mewn perthynas â phenodi nifer o'r Aelodau Annibynnol sy'n ofynnol ar gyfer cworwm.

6. SWYDDOGION

Bydd Bwrdd y Llywodraethwyr yn penodi Cadeirydd ac unrhyw swyddogion eraill y gall y Bwrdd eu pennu o bryd i'w gilydd.

7. PWYLLGORAU

Gall Bwrdd y Llywodraethwyr sefydlu pwyllgorau a all gynnwys personau nad ydynt yn aelodau o Fwrdd y Llywodraethwyr.

8. LWFANS

Bydd Bwrdd y Llywodraethwyr yn penderfynu ar unrhyw lwfansau sydd i'w talu i aelodau Bwrdd y Llywodraethwyr yn unol â chyfraith elusennau.

9. SÊL Y BRIFYSGOL

Bydd cais sêl y Brifysgol yn cael ei ddilysu drwy lofnod unrhyw ddau aelod o Fwrdd y Llywodraethwyr neu drwy lofnod unrhyw un aelod o Fwrdd y Llywodraethwyr ac Ysgrifennydd y Brifysgol.

11. DYDDIAD YR OFFERYN

Bydd yr offeryn hwn yn dod i rym ar 1 Mawrth 2024.